

Rok I. Nr. 1.

Cena numeru **50** gr.

RABKA, czerwiec 1928 r.

Przegląd

Adres

Redakcji i Administracji:

Zakopane, Krupówki 51.

Telefon 137.

Turystyczno-Zdrojowy

Wydawnictwo Karpackiej Agencji Prasowej
Publikation der „Karpacka Agencja Prasowa“

Rabka. Najpiękniejsza dzielnica z Domem zdrojowym i siedzibą prezesa Zakładu
Dr. Kadena.

Rabka. Der schönste Teil mit dem Kurhaus u. Sitz des Kurhauspräses Dr. Kaden.

Numer poświęcony Zdrojowisku Rabka.
Diese Nummer ist dem Kurort Rabka gewidmet.

Rabka całkowicie zeuropeizowana.

Nadzwyczajne tempo inwestycyjno-budowlane.

Na sezon bieżący w Rabce wybudowano nowe łazienki borowinowe i mułowe, rozszerzono inhalatorjum i wybudowano łaźnię parową i nową pijalnię z marmurowym basenem.

Oczekiwanie na kąpiel przy dźwiękach orkiestry.

Nad łazienkami urządzono taras na kilkaset osób, gdzie kuracjusze oczekiwać będą na kąpiel przy dźwiękach orkiestry.

Dostatek światła elektrycznego.

Obecnie zdrojowisko jest już dostatecznie zaopatrzone w światło elektryczne, oświetlenie znacznie rozszerzono. Udało się to dzięki zakupieniu przez Zakład kąpielowy drugiego motoru Diesla o sile 120 HP., w ślad za czem poszło rozszerzenie elektrowni.

Drogi i mosty.

Wybudowano most żelazno-betonowy na potoku Słonka, wybudowano 1½ km. chodnika betonowego oraz wyłożono chodnikami drogę od stacji kolejowej do Zakładu kąpielowego. W budowie most na Rabie, który będzie stanowił połączenie Rabki z Krakowem gościńcem o 6 klm. krótsze niż dotychczas.

Bezpłatne porady lekarzy specjalistów.

W łazienkach urządzono kabiny dla 6-ciu lekarzy specjalistów, którzy będą udzielać bezpłatnie porad lekarskich niezamożnym kuracjom, wykazującym się dowodem uiszczenia taksy klimatycznej.

Nowy dworzec, nowa poczta, pensjonaty zaopatrzone na zimę.

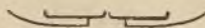
Rząd rozpoczął budowę dworca i poczty w Rabce. Prywatny ruch budowlany nadzwyczaj ożywiony, przeważnie budują się domy murowane, zaopatrzone na zimę.

Biura Komisji zdrojowej spoczęły w doświadczonych rękach.

Stanowisko Dyrektora biura Komisji zdrojowej w Rabce objął p. Wł. Chrząszczyński, znany ze swej fachowej działalności na polu uzdrowisk. W tej dziedzinie dał się on poznać jako komisarz zdrojowy w Szczawnicy i zastępca Komisarza klimatycznego w Zakopanem. Rabka zyskała jednego z najlepszych fachowców, którego energia i praca przyczyni się do postawienia zdrojowiska na wyższym jeszcze poziomie.

Zamierzone inwestycje na najbliższą metę.

Gmina Rabki wszczęła starania w Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie o uzyskanie długoterminowej pożyczki w wysokości 400.000 zł na rozbudowę wodociągów i prace około ujęcia nowych źródeł. Sprawa uzyskania pożyczki znajduje się na dobrej drodze i ma się już ku końcowi. W najbliższym więc czasie przystąpi się do ujmowania nowych źródeł mineralnych i budowy nowej sieci wodociągowej.

Rabka gänzlich europäisiert.

Außerordentliches Tempo in betreff Investitionsbauten.

Für die diesjährige Saison in Rabka wurden neue Moor- und Schlamm-Badeanstalten erbaut, das Inhalatorium erbreitert und ein Dampfbad sowie neue Trinkhallen mit Marmorbassin erbaut.

Die Erwartung des Bades bei Orchesterklängen.

Ober den Badehäusern wurde eine Terasse für einige hundert Personen errichtet, wo die Kurgäste das Bad bei Klängen eines Orchesters erwarten werden.

Elektrisches Licht zur Genüge.

Gegenwärtig ist der Kurort mit elektrischem Licht genügend versehen, die Beleuchtung ist bedeutend erweitert. Dies ist durch Ankauf eines zweiten Dieselmotors in der Stärke von 120 HP. gelungen, worauf die Erweiterung der elektrischen Anstalt vor sich ging.

Wege und Brücken.

Es wurde über dem Bache Słonka eine Eisenbeton-Brücke erbaut, ein $1\frac{1}{2}$ km langer Beton-Fussteig errichtet sowie der Weg von der Bahnstation bis zur Kuranstalt gepflastert. Im Bau befindet sich die Brücke über der Raba, welche die Verbindung von Rabka mit Kraków durch eine Landstrasse um 6 km kürzer als bisher bilden wird.

Unentgeltliche ärztliche Hilfe durch Spezialisten.

In den Badehäusern wurden Kabinen für 6 Spezialärzte errichtet, welche unentgeltlich für unvermögende Kurgäste, die die Kurtaxe erlegt haben und den Ausweis vorzeigen können, ordinieren werden.

Neuer Bahnhof, neues Postgebäude, Pensionate für den Winter versorgt.

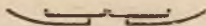
Die Regierung baut einen Bahnhof und ein Postgebäude in Rabka. Die private Bautätigkeit ist wesentlich belebt, vorwiegend werden gemauerte Häuser für den Winter gebaut.

Die Bureaus der Kurkommission ruhen in erfahrenen Händen.

Die Direktion des Kurkommissions-Bureaus in Rabka übernahm H. Wł. Chrzyszczynski, dessen Fachtätigkeit im Kurwesen bekannt ist. In dieser Hinsicht wurde er bekannt durch seine Tätigkeit als Kurkommissär in Szczawnica und Stellvertreter des klimatischen Kommissärs in Zakopane. Rabka gewann einen der besten Fachleute, dessen Energie und Tätigkeit zur Erhebung des Kurortes auf ein noch höheres Niveau beitragen wird.

Beabsichtigte Investitionen in kürzester Frist.

Die Gemeindeverwaltung Rabka leitete bei der Bank Gospodarstwa Krajowego in Warszawa Bemühungen wegen Erlangung einer langfristigen Anleihe in der Höhe von 400.000 Zł zwecks Ausbau der Wasserleitung und zur Eröffnung neuer Quellen ein. Die Angelegenheit des Darlehens ist auf dem besten Wege und geht ihrem Abschluss entgegen. In der allernächsten Zeit wird an die Eröffnung neuer Mineralquellen und an den Bau eines neuen Wasserleitungsnetzes herangetreten.

POŁOŻENIE. Zdrojowisko Rabka leży w Małopolsce zachodniej, w Karpatach, na słonecznym płaskowzgórzu 520—540 m. n. p. m. Położenie wyjątkowo piękne wśród wysokich gór, okolica lesista, klimat orzeźwiający podgórski, średnio wilgotny, powietrze doskonałe, zupełnie wolne od kurzu. Dzięki temu klimatowi oraz swoim źródłom mineralnym stanowi Rabka idealne zdrojowisko, szczególnie dla wieku dziecięcego. To też co roku tysiące małych pacjentów leczy się tutaj, hartuje i uodpornia. Wszystko to wyrobiło Rabce zasłużoną nazwę — królestwa dzieci.

Do Rabki dochodzą wszystkie te same pociągi jak do Zakopanego; odległość od Krakowa 3 godziny, od Zakopanego 1½ godziny, bezpośrednie wagony Warszawa — Rabka. Samochodem do Krakowa 5 kwadransów. — Garaże, benzyna, warsztat naprawy, poczta, telegraf, telefon na miejscu. Park przeszło stumorgowy, kilkanaście kilometrów wygodnych spacerowych ścieżek, budowa nowych chodników w toku.

Chlubą Rabki są jej ogrody, parki i łąki. Piękno natury zostało w nich uzupełnione troskliwą, artystyczną pracą człowieka. Na łąkach tych, w ogrodach i parkach wzmacniają swe zdrowie mali kuracjusze Rabki.

ŹRÓDŁA MINERALNE. 11 źródeł mineralnych solanki, jod i brom zawierających, a w tym składzie najsilniejszych w Europie.

LECZENIE odbywa się przez picie wód, kąpiele mineralne, solankowo-jodowe i leczenie środkami pomocniczymi, do czego służą kąpiele borowinowe, kąpiele solankowe — gazowane CO_2 , okłady borowinowe i z mułu rabczańskiego, zabiegi wodolecznicze (hydropatja), leczenie ortopedyczne i gimnastyka lecznicza, inhalacje, leczenie promieniste i elektryczne, Röntgen.

ŁAZIENKI mieszczą się w 2 budynkach — 48 kabin kąpielowych, wanny porcelanowe, żelazne, emaljowane i miedziane.

SEZONY. Zdrojowisko otwarte cały rok. W sezonie zimowym od 1 X — 1 V czynne: pensjonat zakładowy z łazienkami mineralnymi w domu oraz kilka innych pensjonatów, jak „Liljana“, „Szarotka“, „Stella“, „Światowid“, „Pod Opatrznością“ i w. in., od 1 V — 1 VII sezon wiosenny, od 1 VII — 15 VIII sezon letni i od 15 VIII—1 X sezon jesienny, od 15 XII—15 III sezon zimowy (rozpoczyna się po raz pierwszy w bieżącym roku).

LEKARZY w sezonie zimowym ordynuje trzech; w sezonie wiosennym, letnim i jesiennym kilkunastu.

WSKAZANIA LECZNICZE. Zołzy (scrophulosis) w każdej postaci, tak ogólne jak i umiejscowione w formie schorzeń gruczołów, kośćca i t. d. we wszystkich stadjach. Gruźlica miejscowa (tuberculosis loc.), skóry, kości, okostnej, stawów (otwartą gruźlicę leczymy w osobnych łazienkach).

Chroniczny nieżyt tchawicy i oskrzeli na tle powiększonych gruczołów zaoskrzelowych, skłonność do katarów, dusznica oskrzelowa na tem tle. Schorzenia gruczołów wnęki płucnej, otrzewnej i t. d. Chroniczne katary nosa, gardła, ucha środkowego, przewlekłe zapalenia błon surowicznych, szczególnie błony brzusznej (peritonitis chr.), trudno ulegające wessaniu wypociny pozapalne jamy brzusznej, opłucnej, osierdzia, stawów i t. p. Reumatyzm stawów i mięśni, szczególnie stadja świeże. Choroba angielska (rachitis).

Kiła drugo i trzeciorzędna we wszystkich postaciach. Cierpienia na tle przemiany materji, początkowe stany zwapnienia naczyń. Rany pooperacyjne trudno się gojące. Przewlekła zimnica (malarja). Choroby kobiece, jak: mastitis chr., fibromyoma uteri, residua post peri- et parametritidem, metritis i endometritis chr. Wogóle wszystkie stany chorobowe, przy których chodzi o przyspieszenie wymiany materji.

POKOJE GOŚCINNE. Zdrojowisko posiada przeszło 3000 pokoi gościnnych, z czego około 300 Zakład kąpielowy. Hotel połączony z łazienkami i restauracją. Wszystkie domy zakładowe są zaopatrzone w instalację wodociągową i elektryczną oraz kanalizację; szereg innych domów posiada te same urządzenia. Dla osób chcących prowadzić własne gospodarstwo — kilkaset mieszkań z kuchniami do wynajęcia.

RESTAURACJE — PENSJONATY. Dwie pierwszorzędne restauracje i kawiarnie, mleczarnia, kilka jadalni, około 70 pensjonatów. Z pierwszorzędnych wymienimy: Pensjonat Zakładowy, pensjonat „Stella“, „Szarotka“, „Liljana“, „Światowid“ i „Pod Opatrznością“.

ZAKŁADY WYCHOWAWCZE. Szkoła średnia męska sanatoryjna z internatem (prawo publ. min. b.) D-ra J. Wieczorkowskiego, Zakład S.S. Nazaretanek dla dziewcząt oraz Zakład pod wezwaniem św. Teresy p. Szczukowej, wszystkie trzy otwarte cały rok. Nauka w zakresie szkół średnich.

Wśród rabczańskich parkowych trawników...

drzew...

i kwietników...

ŁAZIENKI. Łazienki rabczańskie urządzone są wedle ostatnich wymagań i wzorów racjonalnej balneologii. Podobnie też urządzone jest i Zakład elektroterapeutyczny, Zakład ortopedyczny i inhalatorjum.

ROZRYWKI. Muzyka, czytelnia gazet, wypożyczalnia książek miejscowego Koła T. S. L., place tenisowe, boisko gier dla dzieci i t. p. zwykle urządzenia, służące do uprzyjemnienia gościom pobytu. Kasyno zdrojowe, koncerty, przedstawienia teatralne, dancing i sporty zimowe.

WYCIECZKI. Bliższe na Banię, Krzywoń, Zbójecką, Maciejową, Grzebień; dalsze: na Luboń, Turbacz, Babią Górę. Przy dalszych wycieczkach znajdują się do dyspozycji samochody.

Szczegółowych wyjaśnień udziela Tymczasowa Komisja Zdrojowa i Zakład Kąpielowy w Rabce.

Łąki Parku zakładowego w Rabce

Der Kurort Rabka liegt im westlichen Teile Kleinpolens (ehem. Galizien) und zwar mitten in den Karpathen, auf sonnigem Hügelgelände ca 520 bis 540 Meter ü. d. M. Er hat eine **besonders malerische Lage**: ringsum erheben ihre Häupter waldbekränzte Berggipfel und rauschen stille Wälder. Das erfrischende Höhenklima, die ausgezeichnete, staubfreie, mässig feuchte Luft und wertvolle Mineralquellen brachten es mit sich, dass **Rabka sich zu einem idealen Kurort** entwickelte, wo besonders Kinder und Jugendliche einen überaus zuträglichen Aufenthalt finden. Jahraus jahrein strömen hier Tausende von kleinen Patienten herbei, um Heilung, Kräftigung und Abhärtung zu suchen — und zu finden. Was Wunder, wenn **Rabka — wohlverdient — das Kinderparadies** genannt wird.

Rabka erreicht man bequem mit denselben Zügen, die nach Zakopane verkehren, und zwar führen diese Züge immer **direkte Wagen Warszawa — Rabka**. Von Kraków aus erreicht man Rabka mit der Eisenbahn in 3 Stunden, von Zakopane aus in 1½ Stunden.

In Rabka sind Autogaragen, eine Autoreparaturwerkstätte sowie eine Benzinstation tätig.

An Ort und Stelle gibt es ein Post-, Telephon- und Telegraphenamnt.

Der Badeort ist von einem hübschen Park umgeben (ca 100 Joch); die Badegäste können sich auch langer Spaziergänge auf bequemen, gut erhaltenen Fusspfaden erfreuen, die sich in der Umgebung auf weit über 10 Km erstrecken.

Die Badeverwaltung verfügt über **11 Salz-, Jod- und Bromquellen, welche hinsichtlich des Brom- und Salzgehaltes als die stärksten in ganz Europa gelten**. Die Quellen im Bad Hall in Oberösterreich z. B. weisen auf: Chlornatrium 12,100, Jodnatrium 0,042, Bromnatrium 0,05, während die Quellen in Rabka 22,95 Chlornatrium, 0,0456 Jodnatrium, 0,0738 Bromnatrium, 1,136 kohlen-saures Natron aufweisen.

In 1 kg Rabkaer Mineralwasser findet man durchschnittlich 0,037 Jod-Ionen, während die Quellen in Hall 0,02906, und in Luhacovice 0,01153 Jod-Ionen per 1 kg enthalten (Zusammengestellt von deutschen Professoren Hinz und Grünhut).

Die Saison dauert in Rabka das ganze Jahr hindurch und zwar vom 1. X. bis zum 1. V. die Winter-, vom 1. V. bis zum 1. VII. die Frühlings-, vom 1. VII. bis zum 15. VIII. die Sommer- und vom 15. VIII. bis zum 1. X. die Herbstsaison. Während der Wintersaison sind mehrere Pensions tätig, und zwar die Kur-Pension mit Mineralbädern im Hause, ausserdem die Pension „Liliana“, „Szarotka“, „Stella“, „Światowid“ und „Pod Opatrznością“.

Während der Wintersaison ordnieren in Rabka drei, in den übrigen Jahreszeiten über fünfzehn Ärzte.

Die Kurverwaltung verfügt über zwei bequeme Badehäuser, dieselben sind mit Porzellan-, emaillierten Eisen- und Kupferwannen ausgestattet.

Die Badegäste finden in Rabka Unterkunft in weit über 3000 Gastzimmern, wovon ca 300 Zimmer auf das Kurhaus entfallen. Dem Kurhotel sind Wannenbäder und ein Restaurant angegliedert. **Alle der Kurverwaltung angehörenden Häuser sind mit Wasserleitung, elektrischem Licht und Abwässerkanälen versehen**; auch viele andere Häuser sind mit diesen Einrichtungen ausgestattet. Insgesamt sind in Rabka zwei erstklassige Restaurants, Cafés, Molkereien (Milchtrinkstellen), einige Gasthäuser sowie ca 70 Pensions tätig.

Na deptaku rabczańskim

Eine Spezialität des Rabkaer Badeortes bilden besondere Erziehungs- und Unterrichtsanstalten, welche der in Rabka Heilung und Erholung suchenden Jugend vortrefflich dienen. Es gibt da eine besondere mit einem Internat versehene Unterrichtsanstalt für Knaben (Leiter Dr. J. Wiczorkowski) und besondere Anstalten für Mädchen: die der Nasaräer Schwestern und die von Frau Szczukowa geleitete St. Theresien-Anstalt. Alle Anstalten sind das ganze Jahr hindurch offen und wird dortselbst Unterricht im Bereiche der Mittelschulen erteilt.

Die Kurverwaltung ist auch stets beflissen, ihren Gästen entsprechende Unterhaltungsgelegenheiten zu verschaffen. Den Gästen stehen demgemäss Tennisplätze, Kinderspielplätze u. a. zur Verfügung. Ein Kur-Kasino, Konzerte und Theaterschauspiele, nicht zu vergessen moderne Dancings tragen dazu bei, Zerstreuung zu bieten und den Aufenthalt im Kurorte recht angenehm zu gestalten. Sowohl im Sommer als auch im Winter können die Badegäste in Rabka herrliche Ausflüge in die umliegenden West-Besiden veranstalten, wobei zweifellos die mächtigste Anziehungskraft die Babiagóra mit ihren zahlreichen, oft an alpine Szenerien erinnernden, immer herrliche Ueberraschungen bietenden Partien ausübt.

Jede Auskunft über die Rabkaer Kur erteilt die Kur-Kommission sowie die Kurhausverwaltung in Rabka.

In Rabka können folgende Krankheiten mit Erfolg behandelt werden: Drüsenkrankheiten (scrophulosis) aller Art, in allen Stadien; lokale Schwindsucht (tuberculosis loc.) der Knochen-, Haut-, Beinhautgewebe und der Gelenke (offene Schwindsucht

wird in besonderen Badewannen behandelt); chronische Katarrhe der Luftwege und des Lungenfells als Begleiterscheinungen, weiterhin Neigung zu Katarrhen und die damit verbundene Engrüstigkeit des Lungenfells; Erkrankungen der Lungenhöhlendrüsen, der Darmhaut u. s. w.; chronische Nasen-, Kehlen-, Mittelohrkatarrhe, chronische Entzündungen der Serumhäute, besonders des Bauchfells (peritonitis chr.), schwer einsaugbare Exsudate bei Entzündungen des Bauch- und Lungenfells, des Herzbeutels, der Gelenke u. s. w.; Gelenks- und Muskelrheumatismus, besonders in früheren Stadien; die englische Krankheit (rhachitis); Syphilis im zweiten und dritten Stadium und allen Erscheinungsformen; Stoffwechselstörungen; erste Stadien der Arterienverkalkung; schwer zu heilende Propersionswunden, chronisches Malariafieber (Schüttelfrost); Frauenkrankheiten wie: mastitis chr., fibromyoma uteri, residua post peri- sowie parametritidem, metritis und endometritis chr. und überhaupt alle Krankheitszustände, deren Heilung eine Beschleunigung des Stoffwechsels erfordert.

Rabka — Dom Zdrojowy

Aleje Parku zakładowego w Rabce

KOMISJA ZDROJOWA

czynna w dniu powsz. od godz. 8—13 i od 15—18; w niedziele i święta od godz. 10—12. W tych godzinach przyjmuje się meldunki i wymeldowania, takse zdrojową, oraz wydaje się zaświadczenia kolejowe.

DIE KURKOMMISSION

ist an Wochentagen von 8—13 Uhr und von 15—18 Uhr, an Sonn- und Feiertagen von 10—12 Uhr tätig. In diesen Stunden werden An- und Abmeldungen, die Kurtaxe angenommen, sowie Bahnbestätigungen herausgegeben.

Obowiązująca taksa zdrojowa w Rabce

na sezon 1928 r. od 1 maja do dnia 30 września.

Taksa zdrojowa wynosi:

za pobyt 6 tygodniowy 1 osoby	zł 20.—	
plus dodatek 15% na wodociąg	„ 3.—	
„ „ 5% „ szpital	„ 1.—	zł 24.—
za pobyt 6 tygodniowy dziecka 2 — 15 lat	zł 14.—	
plus dodatek 15% na wodociąg	„ 2.10	
„ „ 5% „ szpital	„ 0.70	16.80

Za dalszy pobyt opłacają kuracjusze za każdy tydzień 4.— złote, dzieci za każdy tydzień 2.80 zł. Trzy dni liczy się za cały tydzień.

Połowę taksy opłacają kuracjusze, mieszkający w ostatnio przyłączonej do zdrojowiska części: w Zarytem.

Połowę podstawowej taksy płacą:

1. Urzędnicy i funkcjonariusze państwowi z rodzinami do VIII kat.
2. Oficerowie W. P. i ich rodziny.
3. Urzędnicy Banku Polskiego i Banków Państwowych.

Taksy zdrojowej nie płacą:

1. Lekarze (doktorzy medycyny) i ich rodziny.
2. Członkowie syndykatu dziennikarskiego i ich rodziny.
3. Urzędnicy przebywający w sprawach służbowych.

Za pobyt 48 godzinny nie płaci się taksy.

Taksa nie uiszczona w terminie 48 godzin od przyjazdu będzie ściągana w drodze przymusowej, z doliczeniem 20% na koszt egzekucji.

Taksę opłaca się w Komisji Zdrojowej, lub do rąk cursorów, za pokwitowaniem.

Kwit na zapłaconą takse uprawnia:

1. do wstępu do parku i słuchania koncertów.
2. „ korzystania z bezpłatnej pijalni wód.
3. „ korzystania po 14 dniach pobytu z 66% zniżki kolejowej.

Prócz tego Zakład Kąpielowy w Rabce zapewnia kuracjom, legitymującym się kwitem na zapłaconą takse, lub dowodem zwolnienia, bezpłatną poradę lekarską w zakresie podanym w osobnym ogłoszeniu.

Częściowych zwolnień od opłaty taksy lub w całości udziela — w wyjątkowych wypadkach — Wydział wykonawczy Komisji Zdrojowej, na podstawie wniesionego podania ze świadectwem ubóstwa, lub niezamożności.

Hotel Pension „Pod O.”

telef. 23, nowocześnie, komfortowo urządzony. Położony w samym Zakładzie Zdrojowym. Otwarty przez cały rok. Poleca pokoje słoneczne z balkonami, specjalna opieka lekarska w miejscu. Sala dancinowa, radio, pianino, łazienka, garaż etc. Kuchnia pierwszorzędna, ceny umiarkowane. Łaskawe zgłoszenia wprost do właściciela **A. Andrasza**.

Hotel-Pension „Pod Opatrznością“

Telephon 23, mit neuzeitigem Komfort eingerichtet. In der Kuranstalt gelegen. Das ganze Jahr geöffnet. Empfiehlt sonnige Zimmer mit Balkons, spezielle ärztliche Ordination, Dancing, Radio, Pianino, Badekabine, Garage etc. Erstklassige Küche, Preise mässig. Anmeldungen erbeten direkt an d. Eigentümer **A. Andrasz**.

Pensjonat „Szarotka“

pierwszorzędny, w najpiękniejszym położeniu, w najspokojniejszej okolicy Rabki. Czynny przez cały rok. Urządzony według najnowszych wymagań i higieny. Posiada dużą łazienkę mineralną. Plac tenisowy, radio, pianino itp.
Zgłoszenia przyjmuje właściciel
St. Stamfla.

Pensionat „Szarotka“

erstklassig, in schönster Lage, in der ruhigsten Gegend von Rabka. Das ganze Jahr tätig. Nach den neuesten Erfordernissen und hygienisch eingerichtet. Besitzt eine grosse Mineralkabine. Tennisplatz, Radio, Pianino usw.
Anmeldungen übernimmt der Eigentümer **St. Stamfla.**

PENSJONAT „ŚWIATOWID“

otwarty cały rok, 5 minut od Zakładu kąpielowego, w pięknym położeniu tuż obok lasu, blisko źródła, poleca piękne pokoje słoneczne z werandami, przeważnie na południe. Komfort nowoczesny. Oświetlenie elektryczne, kuchnia wzorowo prowadzona i wikt obfity. Zgłoszenia przyjmuje właśc. pensj. **Józef Podkówka.**

PENSIONAT „ŚWIATOWID“

das ganze Jahr geöffnet, 5 Minuten vom Kurhaus entfernt, in schöner Lage nahe dem Walde, urweit von der Quelle, empfiehlt schöne sonnige Zimmer mit Veranden, vorwiegend Südseite. Neuzeitiger Komfort. Elektrische Beleuchtung, musterhafte Küche und reichhaltige Verpflegung. Anmeldungen übernimmt der Pensionats-Eigentümer **Józef Podkówka.**

Pensjonat „Liljana“

telef. Nr. 6, **p. W. Drzewieckiej**, pierwszorzędny, nowocześnie urządony. Położenie cudowne w samym Parku zdrojowym, składający się z 40 pokoi, posiada duże werandy i taras przeważnie na południe. Otwarty cały rok.
Zgłoszenia przyjmuje zarząd.

Pensionat „Liljana“

Telephon 6, Eigentümerin **W. Drzewiecka**, erstklassig, neuzeitig eingerichtet. Herrliche Lage im Kurparke, besitzt 40 Zimmer, grosse Veranden und Terasse, überwiegend gegen Süden. Das ganze Jahr geöffnet. Anmeldungen übernimmt die Verwaltung.

Willa „Stella“

Pierwszorzędny pensjonat **Oktawji Piechockiej** w centrum Zakładu (2 minuty od łazienek). Pokoje słoneczne z piecami, łóżka angielskie, wodociąg, łazienka, elektryczność, telefon, pianino, auto do użytku gości, oddzielna kuchnia dla dzieci i dietetyczna.

Zgłoszenia przyjmuje zarząd.

Villa „Stella“

Erstklassiges Pensionat, Eigentümerin **Oktavia Piechocka**, im Zentrum gelegen (2 Minuten von den Badehäusern). Sonnige Zimmer mit Öfen, engl. Betten, Wasserleitung, Badekabine, elektr. Beleuchtung, Telephon, Pianino, Auto für die Gäste, separate diätetische Küche und für Kinder.

Anmeldungen übernimmt die Verwaltung.

Najnowszy spis pensjonatów w Rabce.

Orzeł, pensjonat zakładowy, p. Wieczorkowska.
 Tomczykówka, zakład leczniczy Dr. Tomczyka.
 Liliana, p. Drzewieckiej.
 Stella, p. Buszyński.
 Szarotka, p. Stanisław Stampfl.
 Primavera, Drowa Eugenia Fuchsowa.
 Wawel, Mieczysław Łysek.
 Anna, Wojciech Bala.
 Podhalanka, Wojciech Bala.
 Sokół, Wojciech Bala.
 Belevue, Jakób.
 Jagoda, Kobierski.
 Św. Teresy, p. Szczukowa, internat dla dzieci.
 Dwór, p. Dr. Wieczorkowski, gimnazjum sanatoryjne — internat.
 Amerykanka, Klempka Ludwik.
 Jędrzejówka, Jędrzej Bala.
 Braunfeld, Chaja Braunfeld.
 Bajka, Marja Chmurowa.
 Ewa, Henryk Münz.
 Gaszyn, Wojciech Luba.
 Hojnówka, Anna Hojnowa.
 Halszka, Jan Kapłan.
 Ignacówka, Julja Bałowa.
 Jutrzenka, Mlekodaj Stanisław.
 Jagiełło, Mlekodaj Franciszek.
 Janina, Wojciech Filas.
 Krystynówka, Kestenbaum Mina.

Krakus, Sala Schreiberowa.
 Keh, Kalman Keh.
 Kalina, Zofja Galcz.
 Leśniczanka, Leśny Barłomiej.
 Maki, Zofja Makowska.
 Lubicz, Marja Totowa.
 Marja, Julja Bałowa.
 Matejko, Zagórski.
 Murzynek, K. Priesłowa.
 Modrzejówka, Streicher.
 Nałęczówka, Bronisław Filas.
 Opatrzność, Alojzy Andrasz.
 Orzechówka, Schöngut H.
 Porebianka, J. Hacıńska.
 Podlasie, E. Malcowa.
 Poranek, M. Grubner.
 Raclawice, Julja Bałowa.
 Rokitna, Stanisława Łagodzka.
 Rejmontówka, Berta Morgenstern.
 Światowid, Podkówka.
 Słoneczna, Skawiańczyk.
 Stefania, Bies Józef.
 Sienkiewiczówka, Jan Mlekodaj.
 Swoboda, Marja Stojewska.
 Sobieski, Luberdowa.
 Pod Urwisem, Felicja Szydłowska.
 Witoldówka, Dr. Świerz Witold.
 Zorza, Helena Wagner.

Spis lekarzy ordynujących w sezonie w Rabce.

1. Dr. Christ Stanisław.	6. Dr. Schajer-Erichowa, dentystka.	11. Dr. Lilien Norbert.
2. Dr. Dalet Zofja, dentystka.	7. Dr. Wasserman Józef.	12. Dr. Welman Roman.
3. Dr. Tomczyk Stanisław.	8. Dr. Kwaśniewski August.	13. Dr. Żardecki Aleksander.
4. Dr. Świerz Witold.	9. Dr. Stachurska Anna.	14. Dr. Nowosielski Seweryn.
5. Dr. Puchalski Stanisław.	10. Dr. Kopacz Tadeusz.	15. Dr. Cybulski Teodor.

Zakopane — „Perła Tatr“.

Czem jest dziś, dzięki warunkom naturalnym.

Kto raz przyjechał na krótki bodaj wypoczynek do Zakopanego, jest już stracony dla innych miejscowości wypoczynkowych.

Nie trzeba go wzywać „wróć do Zakopanego“. Wezwą go lasy szumiące na Reglach, słoneczne hale, kojąca zaduma dolin tatrzańskich, wezwie go niewyżbyte nigdy wspomnienie spędzonego urlopu, przede wszystkim zaś niezwykle, niespotykane nigdzie połączenie dziewiczej przyrody z najwspółczesniejszą cywilizacją sielskiego prymitywu z możliwością zaspokojenia najwyższych luksusowych wymogów.

Ranek spędzony — jak na wsi — w polu, w lesie, nad wodą, w dolinie — południe w ogrodzie przy koncercie orkiestry, podwieczorek w wielkomijskim nastroju pensjonatu... Oto wymarzone warunki do najpełniejszego wypoczynku fizycznego i duchowego, jakie daje gościom swym Zakopane. Pod tym względem nie zna ono konkurencji w kraju, ni za jego granicami wśród najsłynniejszych rozreklamowanych lub raczej przereklamowanych uzdrowisk zagranicznych.

Czem są Tatry i Zakopane jako stacja wypadowa dla turystyki, o tem wiedzą dziś nie tylko wszyscy wzdłuż i wszerz Rzeczypospolitej, ale i po najdalszych zakątkach Europy i Ameryki, skąd w każdym roku coraz większa ilość przybywa cudzoziemców i opuszcza Tatry pełna zachwyty i entuzjazmu, popularyzując je wśród swoich.

Czem jest Zakopane jako miejscowość kuracyjna — na to niechaj dadzą odpowiedź niezliczone rzesze zagroźonych gruźlicą, chorych piersiowo, uzdrowieńców, po ostrych chorobach zapalnych, niedokrwistych, wyczerpanych i t. d., którym Zakopane przywróciło stracone, zdawałoby się już bezpowrotnie, zdrowie, zdolność do pracy, radość i chęć życia.

W ostatnich czasach wśród laików poczęło się szerzyć błędne mniemanie, jakoby pod względem zdrowotnym niektóre miejscowości Małopolski Wschodniej nie ustępowały Zakopanemu.

Powołani do osądzenia tego są oczywiście lekarze, którzy niedawno niedwuznacznie sąd swój w tej sprawie wydali, a to w związku z projektem budowy przeciwgruźliczego sanatorium akademickiego. Na odbytej w Warszawie konferencji, w której wzięli udział, prócz przedstawicieli Towarzystwa Przeciwgruźliczego, najwybitniejsi lekarze-specjaliści, zdecydowano, iż najlepszą miejscowością dla budowy sanatorium przeciwgruźliczego jest Zakopane. Przyszłe więc sanatorium akademickie stanie jednak w Zakopanem, mimo przeciwstawienia Zakopanemu Jaremcza, ponieważ Zakopane miało by nie sprzyjać kuracji przez przybieranie charakteru miejscowości raczej rozrywkowo-turystycznej, niż kuracyjnej.

Prawdą jest, że Zakopane jest dziś największą miejscowością rozrywkową i turystyczną, ale niemniej prawdą jest, że Zakopane w niczem nie przestało być nieocenioną, zbawczą miejscowością kuracyjną. Dzięki swej przestronności, dzięki swym właściwościom naturalnym i celowej różnorodności dostosowania, Zakopane czyni równocześnie zadość potrzebom kuracji, wypoczynku, zabawy, górskiej turystyki i sportu zimowego.

Zakopane w obliczu jutra.

Wszystkie istotne walory, jakimi Zakopane rozporządza, wynikają z właściwości naturalnych tej wspaniałej polaci rozłożonej u stóp Giewontu. Wprawdzie naturalne walory nie podlegają działaniu czasu, nie niszczej — życie jednak wartko rwie naprzód i przynosi z sobą coraz współczesniejsze wymagania, których zaspokojenie staje się najelementarniejszą potrzebą dalszego bytu.

Przy tych nieocenionych naturalnych właściwościach Tatr i Zakopanego — to ostatnie, jako uzdrowisko, ma swoje elementarne potrzeby i nie może trwać dłużej w dzisiejszym marazmie. Nie do pomyślenia jest bowiem, by nadal lada deszcz tworzył w uzdrowisku roztopy i błota, by lada wehikuł przy dłuższej posusze podnosił tumany kurzu. (Przy dzisiejszych brukach nie pomogą tu żadne wysiłki w jak najczystszej skrapianiu ulic.)

Nie do pomyślenia jest, aby największe, najwspanialsze w kraju uzdrowisko — chluba Rzplitej, Jej letnia i zimowa stolica — do dzisiejszego dnia nie czyniło zadość wymaganiom ustawy o uzdrowiskach jeszcze z roku 1922, by nie posiadało koniecznych po myśli tej ustawy urządzeń, a najelementarniejszych w myśl higieny współczesnej! — Zakopane — kolos — rzecz nie do wiary — nie posiada kanalizacji!!! Zakopane nie było w możności rozszerzyć urządzenia, zabezpieczające dobrą wodę do picia. Zakopane nie posiada oczyszczalni biologicznej.

Sieć uzdrowiska jest niewystarczająca.

W Zakopanem, zajmującym wraz z przysiółkami (Bystre, Jaszczurówka, Pardolówka, Oleza, Kuźnice, Krzeptówki i t. d.) olbrzymi obszar — z jednego krańca na drugi trzeba śpieszyć piechotą, lub trząść się niezbyt wygodnym i estetycznym fiakrem góralskim — tramwaj elektryczny leży, jak dotąd, w sferze niedoścignionych marzeń.

A szereg dalszych potrzeb, o których wraz z poprzednimi zresztą trudno orzec, które z nich wysuwają się na plan pierwszy: —

— Dom zdrojowy, park sportowy, skwery, ogrody, realizacja planu regulacyjnego, odpowiednie hotele, mieszkania, sanatoria i t. d. i t. d.

Jak ten problem rozwiązać? Dwie są przyczyny takiego stanu rzeczy. Brak zainteresowania drugą stolicą czynników rządowych i silny opór ludności miejscowej, o który rozbija się wiele wysiłków cywilizacyjnych.

Zbyt niskie ma Zakopane dochody, by mogło nimi zaspokoić potrzeby inwestycyjne — jest to bezsporne. Dochody starczyć mogą jedynie na godne utrzymanie rzeczy istniejących — gdyby były.

Albo tedy rząd rozwiąże problem inwestycyjny — albo Zakopane stanie przed grozą coraz fatalniejszego jutra. A — podkreślić trzeba — Zakopane, to dobro publiczne — Tatry, właściwości zdrowotne, kojące — to własność i chluba całego społeczeństwa. Zaniedbanie jej mści się będzie z czasem.

Wraz z zainteresowaniem i pomocą rządu przysięść musi zanikanie nierozumnego instynktu obronnego miejscowej ludności przed poczynaniami cywilizacyjnymi. W przeciwnym razie jedynym wyjściem byłaby taka ostateczność. — Stały — jeden dla gminy i klimatyki komisarz rządu, „a musiałby to być chłop mocny jak Giewont, ażeby rządził samymi królami z rodu orłów i zbójników“.

Karpacka Ajencja Prasowa

ZAKOPANE, Krupówki 51 (I. piętro)

Telefon 137

Najstarsza instytucja propagandowo-prasowa na Podhalu. Ogłoszenia do wszystkich pism w kraju i zagranicą. Fachowe wskazówki. Dogodne warunki spłaty. Własny fotograf. Wykonywanie za ryczałtową opłatą zamówień na całe partie reklamowe. — Przepisywanie na maszynie, powielanie, zamówienia na wszelkie druki.

Geny wyjątkowo niskie.

in ZAKOPANE, Krupówki 51 (I. Stock)

Telephon 137

Das älteste Presse-Propaganda-Institut im Podhale. Annoncen für alle in- und ausländischen Zeitschriften. Fachmännische Ratschläge. Bequeme Zahlungsbedingungen. Eigener Photograph. Ausführung von ganzen Reklamepartien gegen Pauschal-Preis. — Vervielfältigungen, Abschriften auf der Schreibmaschine, Annahme von Bestellungen für allerlei Drucksachen.

Preise sehr niedrig.

Na widowni zdrojowo-turystycznej.

Wóz benzynowo-elektryczny Kraków—Zakopane zostanie uruchomiony w bieżącym sezonie letnim.

W wywiadzie udzielonym „Głosowi Narodu“ przez prezesa krakowskiej Dyrekcji Kolejowej inż. Barwicza powiedział on między innymi: W gruntownym remoncie znajduje się obecnie wóz benzynowo-elektryczny, pochodzący z dawnej repatracji pruskiej. Aby ożywić i ułatwić ruch wycieczkowy do Zakopanego, p. prezes Barwicz po dokonanej naprawie tego wozu puści go na linię Kraków—Zakopane w sezonie letnim. Z Krakowa będzie on wychodził przed godziną 5 po południu i przybędzie do Zakopanego w 3 godz. i 15 min.; z Zakopanego odjedzie rano o godz. 7-mej i przybędzie do Krakowa o godz. 10.15. Cena przejazdu w jedną stronę będzie się równała cenie biletu 3 klasy pociągu pośpiesznego, t. j. 16 zł 16 gr, przy czem dopuszczalna minimalna tura wyniesie 100 km, t. j. Kraków—Chabówka.

Nowe miejscowości klimatyczne na Podhalu.

Ministerstwo spraw wewn. w porozumieniu z min. komunikacji, wydało zarządzenie na rok bież., aby gminy Białe Dunajce, Jordanów, Kościeliska, Zawoja i Zubzuche wydawały zaświadczenia uprawniające kuracjuszy, przebywających w tych miejscowościach, do korzystania ze zniżek kolejowych 66% przy powrocie. Jak się dowiadujemy, gminy te wniosły już do ministerstwa spraw wewn. podania o przyznanie im prawa pobierania taksy klimatycznej.

Sanatorjum Dłuskich w Zakopanem zakupiło wojsko.

Zakończone zostały pertraktacje między właścicielem sanatorjum Dłuskich w Zakopanem p. Lindem, a ministerstwem spraw wojskowych w sprawie kupna tego sanatorjum. Sanatorjum to nabyło ministerstwo spraw wojskowych za 2,400.000 zł. Władze wojskowe przystąpiły obecnie do remontu ogólnego, tak, że sanatorjum ponownie zostanie otwarte z dniem 1-go lipca b. r.

Krynica stolicą sportów zimowych w Polsce.

Jak wiadomo, Krynica już w roku ubiegłym wybudowała skocznnię narciarską, jedną z największych w Europie, oraz specjalne tory — saneczkowy i do hokeja na lodzie. W roku bieżącym zostanie jeszcze wybudowany olbrzymi tor bobsleighowy na przestrzeni 7 km. Krynica stanie się więc właściwą stolicą sportów zimowych w Polsce, acz dogodniejsze znacznie ku temu warunki naturalne posiada Zakopane, które jednak nie dokonuje żadnych w tym kierunku inwestycji.

Powszechny Uniwersytet Regionalny w Zakopanem.

Sekcja Powszechnych Uniwersytetów Z. P. N. S. P. uruchamia w lipcu bieżącego roku w Zakopanem Powszechny Uniwersytet Regionalny im. St. Witkiewicza, którego wykłady poświęcone będą geologii, faunie i florze Podhala i Tatr. Równocześnie z wykładami odbywać się będą pod kierownictwem prelegentów wycieczki geograficzno-przyrodnicze.

Muszyna zdrojowiskiem.

Jak się dowiadujemy, ostatnio ministerstwo spraw wewn. zaliczyło Muszynę do rzędu miejscowości uzdrowiskowych. Wohec tego letnicy udający się do Muszyny korzystać będą z ulg kolejowych. Należy zaznaczyć, że Muszyna znajduje się w pięknych okolicach górzystych tuż przy granicy czechosłowackiej i niewątpliwie na sezon letni ściągnie dużo publiczności.

Nowe letniska na Podhalu.

Podhale, słynące z licznych miejscowości uzdrowiskowych i letnisk, mieć będzie w bieżącym sezonie jedno jeszcze letnisko, a to Kowaniec pod Nowym Targiem. Sprawą odpowiedzialnej rozbudowy Kowańca zajęły się nowotarskie władze miejskie. Nowe letnisko zostanie wkrótce uruchomione.

Powiększenie urzędu pocztowego w Zakopanem.

Ostatnio przystąpiono do gruntownego remontu Urzędu pocztowego w Zakopanem, który będzie znacznie powiększony, ponieważ dotychczasowy okazał się za szcuplej. W obecnych suterynach pocztowych urządzono magazyny, gdzie wprowadzono centralne ogrzewanie. Ponadto zostanie urządzona centrala telefoniczna na 1000 abonamentów, gdy obecna posiada zaledwie 160 abonamentów. Również zostaną rozpoczęte roboty około ułożenia kabla telefonicznego podziemnego. Koszta przebudowy gmachu pocztowego wynoszą przeszło 150.000 złotych.

W Nowym Targu stanie dom wypoczynkowy.

Powiatowy komitet Kolonij letnich w Nowym Targu postanowił w bież. roku wybudować w Nowym Targu dom wycieczkowy. Poza tem postanowiono zrealizować w czasie wakacyj szkolnych urządzenie trzech kolonij wypoczynkowych dla młodzieży szkół średnich, dwóch kolonij dla dzieci szkół powszechnych; z powiatu nowotarskiego uruchomienie 11 punktów noclegowych dla wycieczek oraz bezpłatne pomieszczenie kilkudziesięciu dzieci polskich ze Śląska, Gdańska i z Niemiec.